

Algorytm wykonania wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

Współpraca międzyresortowa i koordynacja
Pełnomocnika MSZ

Obowiązki po stronie rządu

Artykuł 46 Konwencji

Moc obowiązująca oraz wykonanie wyroków

- ▶ 1. Wysokie Układające się Strony zobowiązują się do **przestrzegania ostatecznego wyroku Trybunału we wszystkich sprawach, w których są stronami.**
 - ▶ 2. Ostateczny wyrok Trybunału przekazuje się **Komitetowi Ministrów, który czuwa nad jego wykonaniem.**
-

Nowe procedury KM

- ▶ Plany działania i raporty z wykonania
- ▶ Termin 6 miesięcy

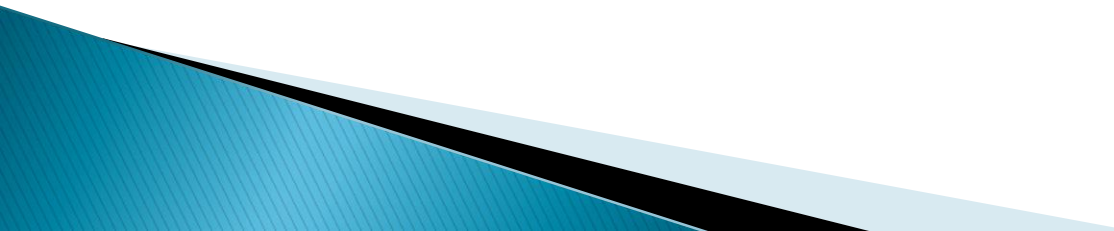
Regulamin Komitetu Ministrów ws. nadzoru nad wykonywaniem wyroków i warunków ugód z 10 maja 2006 r.

Art. 6 ust. 2

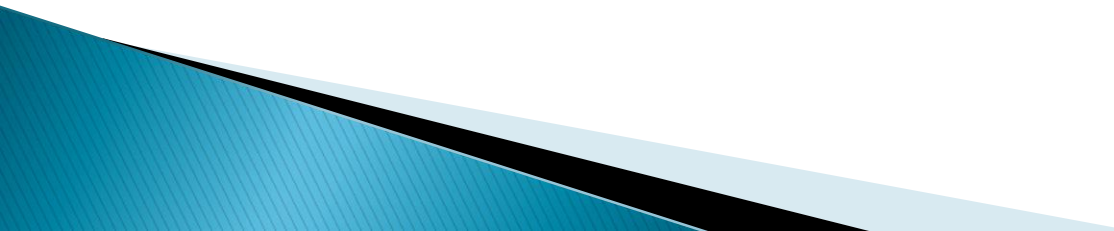
Nadzoruąc wykonanie wyroku przez właściwą Wysoką Układającą się Stronę na podstawie art. 46 ust. 2 Konwencji, Komitet Ministrów zbada:

- ▶ a. czy **słuszne zadośćuczynienie** przyznane przez Trybunał zostało zapłacone, w tym również, w zależności od sytuacji, odsetki; oraz
- ▶ b. jeśli to wymagane, a także biorąc pod uwagę uznanie właściwej Wysokiej Układającej się Strony w zakresie wyboru środków niezbędnych do przestrzegania wyroku, czy:
 - i. **środki indywidualne** zostały podjęte w celu zapewnienia, by naruszenie ustało, a także by pokrzywdzona strona została postawiona, na ile to możliwe, w tej samej sytuacji, z której korzystała przed naruszeniem Konwencji;
 - ii. **środki generalne** zostały przyjęte, zapobiegające nowym naruszeniom podobnym to tego lub tych stwierdzonych lub kładące kres trwającym naruszeniom.

Środki indywidualne – przykłady

- ▶ wznowienie zaskarżonych postępowań krajowych
 - ▶ skreślenie nieuzasadnionego skazania karnego z rejestru karnego
 - ▶ przyznanie pozwolenia na pobyt
-

Środki generalne – przykłady

- ▶ zmiany legislacyjne
 - ▶ zmiany orzecznictwa lub praktyki administracyjnej
 - ▶ publikacja wyroku Trybunału w języku polskim
 - ▶ rozpowszechnienie wyroku wśród właściwych władz
 - ▶ działania edukacyjne
-

Potrzeba poprawy procedur

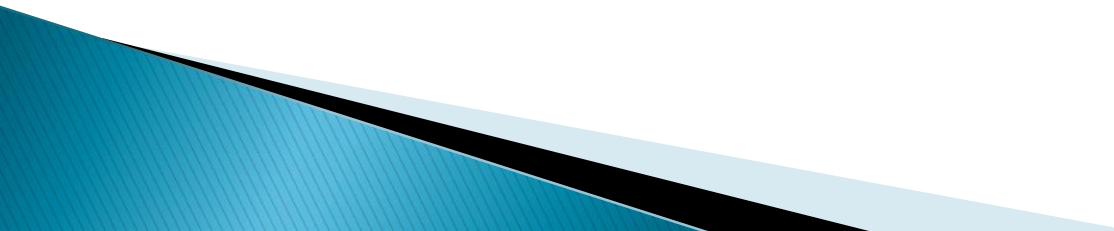
- ▶ art. 46 ust. 4 i 5 Konwencji – możliwość przekazania przez KM do Trybunału zapytania, gdy uzna, że państwo odmawia przestrzegania ostatecznego wyroku w jego sprawie (tzw. *infringement procedure*)
- ▶ prace RE ws. poprawy środków nacisku na państwa
- ▶ rezolucje ZPRE – Polska wymieniana wśród państw z problemami
- ▶ Trybunał rozważa skuteczniejsze procedury ws. repetytywnych
- ▶ duża liczba spraw polskich w egzekucji

Obowiązki Zespołu

- ▶ Zadanie Zespołu na podst. § 2 ust. 1 pkt 3 Zarządzenia Prezesa Rady Ministrów:

„monitorowanie wykonywania wyroków Trybunału wobec Polski, w oparciu o informacje **dotyczące wykonywania wyroków przedstawiane przez właściwych ministrów z własnej inicjatywy lub na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz analizowanie ewentualnych problemów;**”

Algorytm

- ▶ usystematyzowanie
 - ▶ ułatwienie współpracy
 - ▶ zautomatyzowanie kroków i procesów
 - ▶ doprecyzowanie obowiązków
 - ▶ zwiększenie przejrzystości
-

1 etap – Trybunał wydaje wyrok stwierdzający naruszenie

- ▶ Rozpoczyna bieg termin 3 miesiące:

- na uprawomocnienie wyroku

lub

- na złożenie wniosku o przekazanie sprawy do Wielkiej Izby

- ▶ Pełnomocnik przekazuje informację ministrowi właściwemu z uwagi na przedmiot naruszenia

2 etap – wyrok nieprawomocny (3 miesiące od wydania wyroku)

Właściwy minister przeprowadza:

- ▶ tłumaczenie i analizę wyroku

A na tej podstawie:

- ▶ uzasadnienie ws. odwołania do Wielkiej Izby
lub

- ▶ rozpoczęcie wykonania wyroku

lub

- ▶ przygotowanie informacji o wykonaniu wyroku

Istnieją podstawy do odwołania:

- ▶ w terminie **2 miesięcy**
 - właściwy minister przekazuje do MSZ uzasadnienie wniosku o przekazanie sprawy do Wielkiej Izby

- ▶ w terminie **3 miesięcy**
 - Pełnomocnik przygotowuje i składa wniosek do Wielkiej Izby

Nie istnieją podstawy do odwołania:

= Bezzwłoczne przystąpienie do procedury wykonywania wyroku = rozpoczęcie opracowywania:

- ▶ **planu działania** (*action plan*) – jeśli niezbędne są środki generalne lub indywidualne

lub

- ▶ **raportu z wykonania** (*action report*) – jeśli środki generalne i indywidualne zostały już podjęte lub zostaną podjęte w ciągu 6 miesięcy

3 etap – wstępne propozycje dla KM

W ciągu **2 tygodni** od uprawomocnienia wyroku
(= 3,5 miesiąca od wydania wyroku)
właściwy minister przekazuje do MSZ:

- **tłumaczenie** wyroku na język polski
- informacja nt. **upowszechnienia** wyroku wśród właściwych organów
- **wstępny projekt planu lub raportu** dla Komitetu Ministrów zawierający:
 - informacje nt. planowanych i podjętych środków indywidualnych i ogólnych
 - **terminy** wdrożenia planu

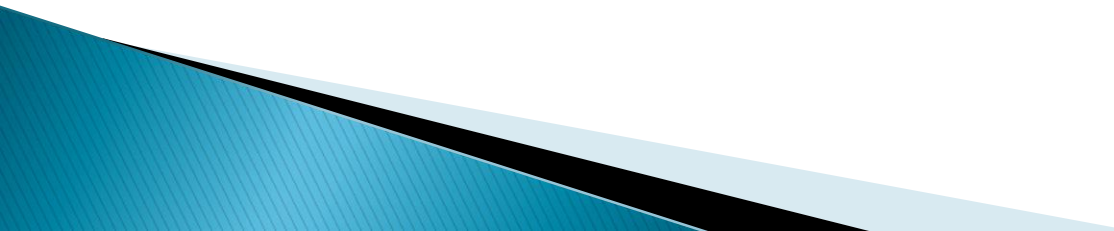
4 etap – zatwierdzanie dokumentu dla KM

- ▶ w ciągu **3 miesięcy** od uprawomocnienia wyroku
– zakończenie uzgodnień merytorycznych z Pełnomocnikiem

+ **MSZ tłumaczy** na język angielski i przekazuje do RE

+ **2 miesiące** – resort przedstawia informacje lub stanowisko ws. ewentualnych uwag KM RE

5 etap – wdrażanie planu działania

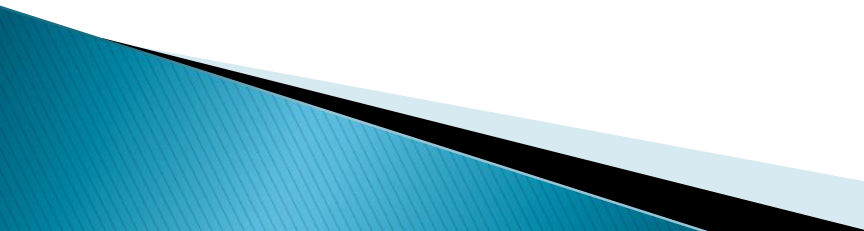
- ▶ Właściwy minister **bezzwłocznie** i zgodnie z podanym terminarzem podejmuje zaplanowane działania
 - ▶ **Co kwartał** właściwy minister z urzędu przedstawia informacje nt. stanu realizacji
 - ▶ Wdrażanie powinno zakończyć się tak szybko jak to możliwe
-

6 etap – raportowanie do KM nt. wykonania

Bezpośrednio po wdrożeniu planu działania:

- ▶ właściwy minister przedstawia **wstępny projekt raportu**
- ▶ tryb jak wyżej
- ▶ MSZ tłumaczy raport na język angielski i przekazuje do RE

Usprawnienia

- ▶ Trafarety
 - ▶ Zintegrowana w jednym miejscu informacja nt. stanu wykonywania wyroku
 - ▶ Wyznaczone osoby kontaktowe w poszczególnych ministerstwach
 - ▶ Szablony planu i raportu wykonania
 - ▶ Grupowanie spraw
 - ▶ Brak tłumaczenia wyroków w tzw. sprawach repetytywnych
 - ▶ Dalsze propozycje?
-

Współpraca i konsultacja

- ▶ Grupy robocze w ramach Zespołu ds. ETPCz
- ▶ Kluczowa Rola **Parlamentu RP oraz Sądów i Trybunału Konstytucyjnego** w wykonywaniu wyroków
- ▶ Konsultacja merytoryczna ze **społeczeństwem obywatelskim**, organizacjami pozarządowymi i organizacjami **zawodów prawniczych**
- ▶ Niezbędne wsparcie ze strony:
 - **Rzecznika Praw Obywatelskich,**
 - **Rządowego Centrum Legislacji i**
 - **Rady Legislacyjnej,**
 - **Najwyższej Izby Kontroli**

Sprawozdawczość i przejrzystość

- ▶ Zadanie Zespołu na podst. § 2 ust. 1 pkt 4 Zarządzenia Prezesa Rady Ministrów :

„przygotowywanie rocznych informacji ze stanu wykonywania wyroków Trybunału przedkładanych, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, Radzie Ministrów oraz Prezesowi Rady Ministrów, w terminie **do dnia 31 marca** roku następującego po roku stanowiącym okres sprawozdawczy”

- ▶ **Do końca stycznia 2014 r.** – MSZ oczekuje na informacje od właściwych ministrów – wkłady do sprawozdania za 2013 r.